

PASPORT VEŘEJNÉ ZELENĚ MĚSTA ÚVALY

(AKTUALIZACE 2020)

PRŮVODNÍ A TECHNICKÁ ZPRÁVA

Investor: Město ÚVALY

Zhotovitel: Ing. Lukáš ŠTEFL, Ph.D.

Datum: 12/2020

Ing. Lukáš Štefl, Ph.D.
ŠTEFLOVI - ateliér zahradní
a krajinářské architektury
Komenského 311/17, 691 45 Podivín
IČ: 87804565, Tel.: 737 807 440

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOKUMENTACE

Název akce: **PASPORT VEŘEJNÉ ZELENĚ MĚSTA ÚVALY (AKTUALIZACE 2020)**

Kraj: Středočeský

Město: Úvaly

Řešené území: intravilán města Úvaly, detailně viz kapitola 1.3

Investor (objednatel):

Město ÚVALY

Arnošta z Pardubic 95,

250 82 Úvaly

(vyřizuje: odbor životního prostředí
a územního rozvoje)

Zhotovitel:

Ing. Lukáš ŠTEFL, Ph.D.

ŠTEFLOVI – ateliér zahradní a krajinářské architektury

www.ateliersteflovi.cz

Tel.: 737 807 440

info@ateliersteflovi.cz

Spolupráce:

Bc. Michael Melek

Datum:

12/2020

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOKUMENTACE	1
1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA	3
1.1. ÚVOD, PŘEDMĚT DÍLA.....	3
1.2. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ, VÝZNAM PASPORTU ZELENĚ PRO MĚSTO ÚVALY	3
1.2. PODKLADY A PRŮZKUMY	5
1.3. SPECIFIKACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	6
2. TECHNICKÁ ZPRÁVA	7
2.1. OBECNĚ	7
2.2. STRUKTURA HODNOCENÝCH ATRIBUTŮ (METODIKA)	7
3. PŘEHLEDOVÉ BILANCE ZASTOUPENÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ (VÝKAZ VÝMĚR)	16
3.1. SOUHRNNÁ BILANCE PASPORTIZOVANÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ MĚSTA ÚVALY	16
3.2. PODROBNÁ BILANCE PASPORTIZOVANÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ MĚSTA ÚVALY	18
4. PŘÍLOHY	20
▪ 01: PASPORT VEŘEJNÉ ZELENĚ (INTRAVILÁN MĚSTA) – DIGITÁLNÍ DATA (MAPA A DATABÁZE)	

1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

1.1. ÚVOD, PŘEDMĚT DÍLA

- Předmětem díla je zpracování pasportu zeleně na veřejně přístupných plochách v majetku města Úvaly v intravilánu města Úvaly. Pasport představuje aktualizaci původní pasportu z roku 2016. V uplynulých 4 letech totiž došlo k zcela zásadní a rozsahem významné přeměně veřejných prostor města Úvaly – na toto bylo potřeba reagovat i aktualizací předmětného pasportu.
- Dílo je členěno na části:
 - **Průvodní a technickou zprávu** (popis, struktura pasportizované zeleně).
 - Přehledové bilance („výkaz výměr“ - bilance skladby a zastoupení jednotlivých typů vegetačních prvků areálu).
 - Grafickou část = **zákres** jednotlivých typů vegetačních prvků do podrobné mapy města – pro potřeby práce a dalšího využití v technické mapě města (geoportál) – zpracováno pro potřeby objednatele v digitálním formátu pro implementaci do stávající technické mapy města.

1.2. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ, VÝZNAM PASPORTU ZELENĚ PRO MĚSTO ÚVALY

PASPORT ZELENĚ

- PASPORT ZELENĚ je **základní podklad, který slouží pro správu** (management) údržby zeleně. Jedná se o technicko - provozní dokument, který na zvolené ploše zeleně podrobně **analyzuje skladbu a zastoupení** (počty a plochy) jednotlivých typů vegetačních prvků (tedy „zeleně“).
 - Výstupem pasportu zeleně je tedy přehled spravované zeleně.
- Předložené dílo poskytne městu Úvaly podrobnou a detailní informaci a skladbě a množství vegetačních prvků (zeleně) v předmětném území (tedy o zelení – majetku – kterou vlastní).
 - Tyto informace jsou zcela nezbytné pro
 - 1) **systémovou a koncepční údržbu zeleně města**
 - 2) představují také zcela základní podklad pro následné **strategie, plány rozvoje a management** zeleně města Úvaly
 - 3) **stanovení** náročnosti a nákladovosti udržovací péče o zeleň a organizační zajištění její údržby.

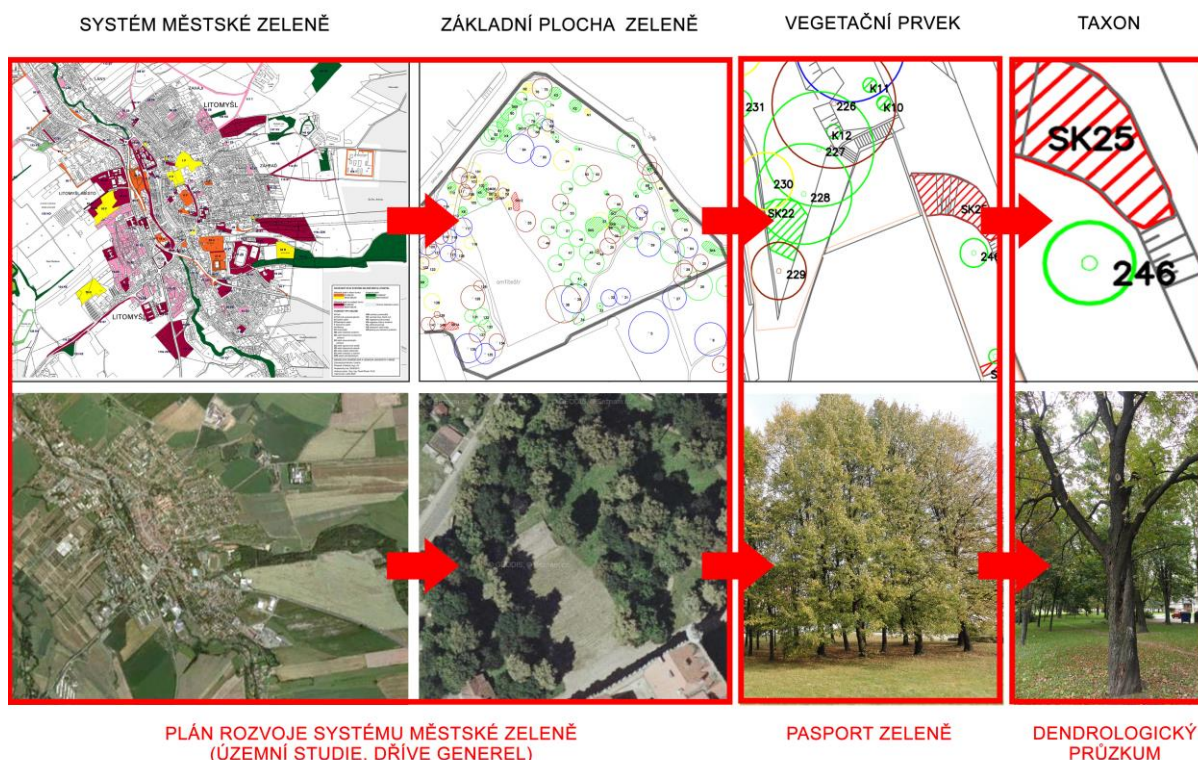
VYUŽITÍ PASPORTU ZELENĚ

- Komplexní přehled spravované zeleně ve zvoleném území.
- Bez znalostí přesného zastoupení jednotlivých prvků zeleně ve zvoleném území a znalostí o jejich skutečné rozloze, nemůže být objektivně a koncepčně řešeno **technicko – organizační zajištění její údržby**. Tyto informace jsou také nezbytné pro vyčíslení náročnosti této údržby, popřípadě pro další strategické rozhodování o zeleni a způsobu její údržby.

Znázornění jednotlivých nástrojů informační správy sídelní zeleně. Role **pasportu zeleně**. Schéma převzato ŠIMEK (2004).¹

- **Systém městské zeleně** je tvořen z jednotlivých **objektů zeleně** (základní plochy zeleně), členěných do tzv. funkčních typů zeleně. Jedná se např. o parky, nábřeží, parkově upravené plochy, zeleň obytných souborů, zeleň sportovních areálů apod. Tyto jednotlivé objekty zeleně jsou tvořeny z konkrétních **vegetačních prvků**, např. ze skupin stromů, skupin keřů, záhonů květin, trávnickových ploch apod. Jednotlivé vegetační prvky jsou poté tvořeny z již konkrétních **taxonů** rostlin (konkrétní strom, konkrétní keř apod.). Tuto skladbu, stejně jako provázanost s jednotlivými nástroji pro výkon správy systému zeleně názorně ukazuje níže přiložené obrazové schéma.

Role a umístění **pasportu zeleně** v rámci jednotlivých dokumentů používaných pro optimální výkon správy městské zeleně.

¹ ŠIMEK, P. Management sídelní zeleně. In: Management sídelní zeleně. Praha: SZKT, 2004, p. 7-13. ISBN 80-902910-7-4.

1.2. PODKLADY A PRŮZKUMY

- Vlastní terénní průzkum a hodnocení (v termínu 1.10. až 11.10. 2020).
- Územní studie – generel městské zeleně města Úvaly (ŠTEFL, ŠTEFLOVÁ, červen, 2016).
- Pasport veřejné zeleně města Úvaly (ŠTEFL, 12/2016).
- Podklady poskytnuté investorem:
 - Digitální plán města – technická mapa města Úvaly, územní plán (<https://uvaly.obce.gepro.cz/#/>)
- Použitá odborná literatura:
 - ŠTEFL, L., ŠIMEK, P. Management městské zeleně – nástroje a koncepční přístup. Inspirace, 2020, 1, p. 15–17. ISSN 2464-5893.
 - ŠIMEK, P. ŠTEFL, L. Pasport zeleně – proč je důležitý a co obsahuje. Inspirace, 2020, 2, p. 27–29. ISSN 2464-5893.
 - ŠIMEK, P., ŠTEFL, L. Metodika péče o díla zahradní a krajinářské tvorby z období první republiky – certifikovaná metodika Ministerstva kultury ČR, Mendelova univerzita v Brně, 2017, ISBN 978-80-7509-507-7
 - ŠIMEK, P. Vegetační prvky, udržovací péče a systém zeleně sídla. Lednice, 2002, 163 p. Habilitační práce. Lednice: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici.
 - ŠIMEK, P. Management sídelní zeleně. In: Management sídelní zeleně. Praha: SZKT, 2004, p. 7-13. ISBN 80-902910-7-4.
 - ŠIMEK, P., ŠTEFL, L. Kterých nejčastějších omylů se v péči o zeleň dopouštějí obce?. *Moderní obec*. 2014. sv. xx, č. 7, s. 19--20. ISSN 1211-0507.
 - ŠTEFL, L. Návrh indikátorů kvality městského prostředí pro systémy zeleně sídel. Disertační práce. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici. 2014, 100 s.
 - ČSN 83 9031 Technologie vegetačních úprav v krajině – Trávníky a jejich zakládání.
 - ČSN 83 9051 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rozvojová a udržovací péče o vegetační prvky.

1.3. SPECIFIKACE ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

- Předmětem pasportizace zeleně **byly** venkovní vegetační prvky (zeleně) nacházející se:
 - v **intravilánu** města Úvaly a současně
 - na **veřejně přístupných** plochách veřejné zeleně a současně
 - rostoucí na pozemkových parcelách, které **jsou v majetku města Úvaly**.

- Předmětem pasportizace zeleně **nebyly** venkovní vegetační prvky (zeleně) nacházející se:
 - v **extravilánu** města Úvaly *nebo*
 - na **veřejně nepřístupných** plochách zeleně (oplocené areály, vyhrazený režim vstupu) *nebo*
 - rostoucí na pozemkových parcelách, které **nejsou v majetku města Úvaly**.
 - Dále nebyly pasportizovány vegetační prvky, které byly lokalizovány v lese (PUPFL), na zemědělském půdním fondu (ZPF) či na jiných, intenzivně zemědělsky využívaných plochách.

- **Metodická poznámka a upozornění:**
 - **1) Hranice intravilánu**

Hranice intravilánu byla pouze pro potřeby tohoto hodnocení převzata z platného územního plánu, v některých segmentech mírně modifikována dle skutečného stavu, kde představuje hranici mezi stávající zástavbou a přechodem do okolní krajiny.
 - **2) Přesnost lokalizace**

Pasport zeleně je zpracován formou terénního zákresu. Geodetické zaměření ploch neexistuje a nebylo podkladem. Z tohoto důvodu může být v některých plochách či prvcích drobná odchylka oproti realitě, dáno přesností použité metody terénního zákresu.

2. TECHNICKÁ ZPRÁVA

2.1. OBECNĚ

- **Základní evidenční a informační jednotou pasportu zeleně je tzv. „VEGETAČNÍ PRVEK“**
- Aby bylo možné pasportizovanou zeleň evidovat, kategorizovat a následně zjištěné informace použít pro sestavní plánu udržovací péče, jsou jednotlivé typy zeleně rozděleny na tzv. VEGETAČNÍ PRVKY.
 - Vegetační prvky se poté dále dělí. Hlavním klíčem k jejich dalšímu dělení je především:
 - 1) typ rostlin, které vegetační prvek tvoří (např. stromy, keře, květiny, traviny),
 - 2) způsob prostorového uspořádání rostlin: bod, linie, plocha = evidovanou jednotkou je jednotlivá rostlina (např. solitérní strom či keř), nebo soubory jedinců (např. skupina stromů či skupina keřů), a dále
 - 3) způsob pěstování.
 - **Vegetační prvek** „je základní živá prostorotvorná složka díla zahradní či krajinářské tvorby. Vegetační prvek je určen fyziognomií (vzhledem), prostorovým uspořádáním rostlin a způsobem pěstování (ŠIMEK, 2001).

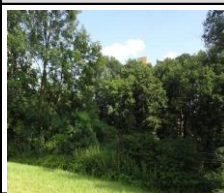

2.2. STRUKTURA HODNOCENÝCH ATRIBUTŮ (METODIKA)

- Typologická kategorizace jednotlivých venkovních vegetačních prvků vycházela z výše uvedených metodických souvislostí, do nichž byly zapracovány obecné nároky a požadavky jednotlivých typů vegetačních prvků na jejich udržovací péči (= respektování potřeb objednatele ve vztahu k údržbě zeleně města).
 - Evidován byl např. typ zápoje rostlin (rozvolněný, zapojený), typ dřevin tvořících daný vegetační prvek (jehličnaté, listnaté) apod.
 - Současně byla u každého plošného vegetačního prvku evidována informace o sklonu terénu, ve kterém prvek roste (vazba na náročnost následné udržovací péče a možnost využití různých typů mechanizačních prostředků).

Kategorizace vegetačních prvků pasportu zeleně:

- každý vegetační prvek je přiřazen do **základní kategorie** vegetačních prvků
 - viz tabulka A) ZÁKLADNÍ ČLENĚNÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ
- v rámci této základní kategorie je typ daného vegetačního prvku ještě upřesněn a **podrobněji specifikován**
 - viz tabulka B) PODROBNÉ ČLENĚNÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ)

A) ZÁKLADNÍ ČLENĚNÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ (ZÁKLADNÍ KATEGORIE VEGETAČNÍCH PRVKŮ)

typ	vegetační prvek (skupina)	ukázka	typ	vegetační prvek (skupina)	ukázka
plošné vegetační prvky	TRÁVNÍK		bodové vegetační prvky	POROST DŘEVIN	
	SKUPINA STROMŮ			MOBILNÍ ZELEŇ	
	SKUPINA KEŘŮ			STROM SOLITÉRNÍ	
	ZÁHONY			KEŘ SOLITÉRNÍ	
	BŘEHOVÝ POROST		liniové vegetační prvky	ŽIVÝ PLOT	
	NÁLETY NÁROSTY			POPÍNAVKY	
	RUDERÁLNÍ POROST			STROMOŘADÍ	

B) PODROBNÉ ČLENĚNÍ EVIDOVANÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ

Uspořádání	Skupina	Vegetační prvek	Specifikace 1	Specifikace 2	
Plošné	TRÁVNÍK	Trávník	parterový		
		Trávník	parkový		
		Trávník	sportovní		
		Trávník	luční		
		Trávník	nestandard		
		Trávník	zatravňovací dlažba		
	SKUPINA STROMŮ	Skupina stromů listnatá			
		Skupina stromů jehličnatá			
		Skupina stromů smíšená			
		Skupina stromů listnatá	s podrostem trávníku		
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem trávníku		
		Skupina stromů smíšená	s podrostem trávníku		
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů	listnatých	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů	jehličnatých	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů	smíšených	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů	stálezelených	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů	listnatých	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů	jehličnatých	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů	smíšených	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů	stálezelených	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů	listnatých	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů	jehličnatých	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů	smíšených	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů	stálezelených	
	SKUPINA KEŘŮ	Skupina keřů listnatá			
		Skupina keřů jehličnatá			
		Skupina keřů smíšená			
		Skupina keřů stálezelená			
		Skupina keřů listnatá	s podrostem trávníku		
		Skupina keřů jehličnatá	s podrostem trávníku		
		Skupina keřů smíšená	s podrostem trávníku		
		Skupina keřů stálezelená	s podrostem trávníku		
		Skupina keřů listnatá	pudopokryvná		
		Skupina keřů jehličnatá	pudopokryvná		
		Skupina keřů smíšená	pudopokryvná		
		Skupina keřů stálezelená	pudopokryvná		
	ZÁHON	Záhon	letniček		
		Záhon	trvalek		
		Záhon	růží		
		Záhon	vřesovištní		
	OSTATNÍ PLOŠNÉ	Nálety, nárosty			
		Ruderální porost			
		Porost dřevin			
		Břehové porosty			
		Předzahrádky			

Uspořádání	Skupina	Vegetační prvek	Specifikace 1	Specifikace 2
Liniové	ŽIVÝ PLOT	Živý plot listnatý	výška do 0,8m	
		Živý plot listnatý	výška 0,8-1,5 m	
		Živý plot listnatý	výška 1,5 - 3m	
		Živý plot jehličnatý	výška do 0,8m	
		Živý plot jehličnatý	výška 0,8-1,5 m	
		Živý plot jehličnatý	výška 1,5 - 3m	
		Živý plot smíšený	výška do 0,8m	
		Živý plot smíšený	výška 0,8-1,5 m	
		Živý plot smíšený	výška 1,5 - 3m	
		Živý plot stálezelený	výška do 0,8m	
		Živý plot stálezelený	výška 0,8-1,5 m	
		Živý plot stálezelený	výška 1,5 - 3m	
		POPÍNAVKY	Popínavky	
	STROMOŘADÍ	Stromořadí		
Bodové	SOLITÉRNÍ STROM	Soliterní strom listnatý	rozvojová péče	
		Soliterní strom listnatý	dospělý	
		Soliterní strom jehličnatý	rozvojová péče	
		Soliterní strom jehličnatý	dospělý	
	STROM VE ST.	Strom ve stromořadí listnatý	rozvojová péče	
		Strom ve stromořadí listnatý	dospělý	
	SOLITÉRNÍ KEŘ	Soliterní keř listnatý		
		Soliterní keř jehličnatý		
	POPÍNAVKA	Popínavka		
	MOBILNÍ ZELEŇ	Mobilní zeleň krátkodobá		
Mobilní zeleň dlouhodobá				

C) POPIS A DEFINICE PASPORTIZOVANÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ

Metodické principy klasifikace a definic jednotlivých vegetačních prvků vycházejí především z práce ŠIMEK (2002), v některých případech upraveno.

PLOŠNÉ VEGETAČNÍ PRVKY

TRÁVNÍK

Trávník je rostlinné společenstvo složené převážně z trav, pevně srostlé kořeny a odnožemi s vegetační vrstvou půdy. Pro účely pasportizace jsou vymezeny tyto typy (částečně vycházeno z ČSN 83 9031):

- **Trávník parterový (kobercový):**
 - Směs jemných travních druhů, výborná pokryvnost, vysoké užitné vlastnosti, vysoké nároky, v plochách veřejné zeleně s minimálním zastoupením.
- **Trávník parkový:**
 - Směs převážně travních druhů – výskyt dvouděložných bylin nesmí být v rozporu s funkčními vlastnostmi vegetačního prvku, dobrá pokryvnost, odpovídající užitné vlastnosti podle funkce, střední nároky na údržbu.
- **Trávník luční:**
 - Směs travních druhů s dvouděložnými rostlinami, často s velkým podílem i plevelných druhů. Velmi často vzniká z trávníku parkového vlivem nedostatečné údržby.
- **Trávník sportovní:**
 - Plochy trávníku na intenzivně sportovně využívaných plochách (hřiště). Směs jemných travních druhů, výborná pokryvnost, vysoké užitné vlastnosti, vysoké nároky, snáší zatížení.
- **Trávník nestandard:**
 - Často ruderalizované plochy, původně se založeným trávníkem s vysokým podílem dvouděložných (sešlap snášejších bylin) někdy bez vegetačního krytu, výskyt dvouděložných bylin je v rozporu s funkčními vlastnostmi vegetačního prvku.
 - Tyto trávníky vlastnosti bylinného krytu neodpovídají stanoveným typům (ČSN 83 9031) – především s ohledem na přítomnost dvouděložných bylin, pokryvnost a další užitné vlastnosti. Tyto vlastnosti jsou navíc v rozporu s funkcí vegetačního prvku ve funkčním typu. Takovéto vegetační prvky jsou označeny jako nestandard – tj. neodpovídající typologii a v rozporu s funkcí.
 - V předmětném areálu se jedná nejčastěji o rozsáhlejší plochy prošlapaných (vyšlapaných) pásů v trávnících a dále pak o plochy po stavební činnosti s nekvalitním trávníkem (především okolí sportovního centra v lokalitě „Sever“).
- **Zatravnovací dlažba:**
 - Trávník pěstovaný v zatravnovacích tvárnících a rostech.

SKUPINA STROMŮ

Soubor stromů, zpravidla s jednoduchou prostorovou strukturou. Soubory stromů, u kterých se jednotlivé rostliny v různé míře navzájem ovlivňují. Jedinci vytvářející porostní okraj vytváří zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci uvnitř skupiny. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči porostu dřevin – mají tedy význam především při klasifikaci vegetačních prvků. Podle zastoupení taxonů podílejících se na výstavbě vegetačního prvku jsou skupiny stromů děleny dále na **listnaté**, **jehličnaté** a **smíšené**.

Dále jsou skupiny stromu děleny dle typu vegetačního prvku, který se nachází v jejich podrostu (pod jejich korunami):

- **Skupina stromů s podrostem trávniku:**
 - V podrostu (pod korunami stromů) roste trávník, který je nutno v rámci udržovací péče kosit.
- **Skupina stromů s podrostem keřů:**
 - V podrostu (pod korunami stromů) roste skupina keřů. Ta je poté blíže specifikována (např. zda je listnatá, jehličnatá apod.).
- **Skupina stromů (bez další specifikace):**
 - V podrostu (pod korunami stromů) se nenachází jiné vegetační prvky (skupina stromů je příliš hustá bez podrostu vegetačních prvků, nebo se pod skupinou nachází technické prvky – např. zpevněné povrchy).

SKUPINA KEŘŮ

Skupiny dřevin od země rozvětvených (o maximální výšce cca 7 m), u kterých se jednotlivé rostliny v různé míře navzájem ovlivňují – případné mezery mezi jednotlivými keři nejsou větší než horizontální průměty korun jednotlivých keřů.

Podle zastoupení taxonů podílejících se na výstavbě vegetačního prvku jsou skupiny keřů děleny dále na **listnaté, jehličnaté, stálezelené a smíšené**.

Dále jsou skupiny keřů děleny dle zápoje a způsobu růstu:

- **Skupina keřů s podrostem trávniku:**
 - Skupiny keřů, u kterých se jednotlivé rostliny vzájemně nedotýkají, popř. je vytvořena hloučkovitá nebo mezernatá porostní struktura.
 - Důležitou určující vlastností tohoto prvku je absence porostního zápoje. V těchto „mezerách“ roste trávník, který je nutno v rámci udržovací péče kosit.
- **Skupina keřů půdopokryvná:**
 - Pokryvné (resp. půdopokryvné) keře, zahrnující nízké (do cca 100 cm výšky) keře (zřídka polokeře).
- **Skupina keřů (bez další specifikace):**
 - V podrostu (pod korunami keřů) se nenachází jiné vegetační prvky.
 - Skupiny keřů, u kterých se jednotlivé rostliny navzájem dotýkají, popř. překrývají či do sebe vrůstají. Mezi jednotlivými keři není volný prostor. Ve skupinách keřů může být vytvořena výšková diferenciacie. Důležitou vlastností tohoto vegetačního prvku je plný zápoj bez významných proluk a volných míst v porostním zápoji.

ZÁHONY

Záhon je uměle vytvořené společenstvo takových vytrvalých rostlin (bylin či dřevin), které jsou v našich klimatických podmínkách mrazuvzdorné a schopné plnit svou funkci a kompoziční záměr několik vegetačních sezón.

Záhony dále děleny dle převažujícího typu pěstitelské skupiny rostlin na:

- **Záhony letniček:**
 - Každoročně obnovované květinové záhony převážně jednoletých bylin, resp. bylin, které nejsou v našich klimatických podmínkách mrazuvzdorné. Jejich sortimentální a odvozená náročnost péče je

zohledněna obsahem pracovních operací v intenzitních třídách údržby. Tato poznámka se týká především možné absence cibulovin.

- Jedná se tak o záhony letniček, dvouletek, každoročně obnovovaných cibulnatých rostlin, popřípadě o kombinace těchto pěstitelských skupin rostlin.
- **Záhony trvalek:**
 - Společenstva vytrvalých bylin jako jsou trvalky, okrasné traviny, či jejich kombinace.
- **Záhony růží:**
 - Jedná se pouze o záhony záhonových, na péči náročnějších druhů růží.
 - Zapojené či půdopokryvné výsadby půdopokryvných či keřových (sadových) růží (např. Rosa rugosa-růže svraskalá) jsou s ohledem na specifika jejich udržovací péče řazeny do skupin keřů. Důvodem tohoto je nižší náročnost na péči v případě zmíněného druhu růže.
- **Záhony vřesovištních rostlin:**
 - Záhony tvořené vřesovištními rostlinami (nejčastěji dřeviny – keře a polokeře).
 - Jedná se o rostliny se specifickými nároky na udržovací péči a parametry stanoviště (doplňování rašeliny, kompostu, zálivka, pH půdy apod.).

NÁLETY, NÁROSTY

- Nárost je růstová fáze dřeviny vzniklá přírodním nasemeněním nebo výmladností. Vzhledem k totožným atributům hodnocení je zařazen nárost spolu s náletem do jedné kategorie.
- V předmětném území jsou do této kategorie začleněny také dlouhodobě neudržované ruderalní porosty, v kterých následkem zmíněné absence péče začali dominovat spontánně se rozrůstající nálety a nárosty dřevin. Ty mohou být na daných plochách v různém poměrovém zastoupení vzhledem k původnímu ruderalnímu porostu.

RUDERÁLNÍ POROST

- Porosty převážně bylin (popřípadě mladých vývojových stádií spontánně se šířících dřevin) převážně ruderalních, nejčastěji na okrajových, neudržovaných plochách nebo jako neudržovaná součást ostatních ploch.
- Ve většině případů lze odstranit ještě běžnou mechanizací (speciální mulčovače, křovinořezy, cepové sekačky).

POROST DŘEVIN

- Seskupení stromů zpravidla i s dalšími vegetačními prvky. Typickou vlastností bývá složitější prostorová (horizontální i vertikální prostorová struktura). Soubory stromů často uspořádané do porostních etází vytváří zcela typické porostní prostředí. Jedinci vytvářející interiér porostu zaujmají zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci v porostním okraji. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči skupině stromů – mají tedy význam především při klasifikaci vegetačních prvků. Vymezení nižších prostorových jednotek v rámci porostu, tj. porostní skupiny a porostního detailu není předmětem pasportizace.
- Častou součástí nižších porostních etází porostu jsou nálety a nárosty.

BŘEHOVÝ POROST

- Porosty dřevin (princiálně ve smyslu výše uvedené definice) lemující vodní toky a plochy a tvořící jejich přirozený, spontánně vzniklý či uměle založený doprovod.

- Častou součástí nižších porostních etáží porostu jsou nálety a nárosty.

PŘEDZAHŘÁDKY

- Menší, vegetací upravené plochy v obytných souborech zpravidla mezi chodníkem (komunikací) a budovou. Existence tohoto prvku je nejčastěji vázána na údržbu a pěstební zásahy obyvatel příslušného objektu. Jedná o různorodé kombinace velkého množství vegetačních a technických prvků.
- Způsob údržby nelze k vysoké variabilitě vnitřní skladby vegetačních prvků zobecnit.

BODOVÉ VEGETAČNÍ PRVKY

SOLITÉRNÍ STROM

Jednotlivě rostoucí strom. Jedinec není v korunovém prostoru v dotyku s žádným jiným stromem. Důležitou vlastností u solitéry je rovněž prostor, který ji obklopuje. Do této kategorie zařazujeme i „keřové druhy“ s vytvořeným kmínkem, popř. stromy zapěstované jako "pyramidy".

Je-li strom součástí skupiny stromů či porostu (klasického či břehového) není veden jako solitérní bodový prvek, ale je znázorněna a evidován jako plocha příslušného vegetačního prvku.

S ohledem na možnost plného využití dat správou zeleně, byly jednotlivě evidovány a značeny i stromy tvořící uliční **stromořadí** (i když se jedná o prvky liniové).

Solitérní stromy děleny na:

- **Listaný**
- **Jehličnatý**

S ohledem na rozdílné nároky navazující péče byly solitérní stromy dále děleny na:

- **Mladý – rozvojová péče:**
 - Mladé výsadby stromů s potřebou tzv. rozvojové péče (zálivka, výchovný řez, kontrola a odstranění kotvení apod.).
 - Pomocný znak: častá přítomnost kotvení stromů.
- **Solitérní strom (bez specifikace):**
 - Dospělé stromy.

KEŘ SOLITÉRNÍ

Jednotlivě rostoucí keře všech výškových kategorií, děleny na:

- **Listnatý**
- **Jehličnatý**

MOBILNÍ ZELEŇ

Výsadby jednotlivých vegetačních prvků a jejich kombinace v nádobách.

- **Dlouhodobá:**
 - Rostliny vytrvávající v nádobách déle než jedno vegetační období.
 - Převažují dřeviny, trvalky, okrasné traviny a jejich kombinace.

- **Krátkodobá:**
 - Rostliny vytrvávající v nádobách pouze jedno vegetační období.
 - Převažují letničky, popřípadě střídání letniček, dvouletek event. cibulovin.

LINIOVÉ VEGETAČNÍ PRVKY

TVAROVANÝ ŽIVÝ PLOT

- Liniové výsadby dřevin, jejichž funkce je nejčastěji izolační (pohledová clona, oddělení dvou kvalit prostředí atd.). Základním kritériem je dokonalý horizontální a vertikální zápoj.
- Tvarované živé ploty jsou opakovaně redukovány tvarovacím řezem do požadovaných rozměrů. Základním kritériem je mimo výše uvedené vlastnosti i souvislý povrch s charakteristickou texturou pro daný taxon.

Podrobněji tříděny dle jejich výšky na tvarované živé ploty:

- **do výšky 0,8 m**
- **výšky 0,8 - 1,5 m**
- **výšky přes 1,5 do 3 m.**

Dle převažujícího druhového složení jsou podrobněji tříděny na:

- **listnaté, jehličnaté, stálezelené a smíšené.**

POPÍNAVKY

Použití popínavek (resp. pnoucích) vytrvalých bylin či dřevin v liniovém prostorovém uspořádání.

Uplatněny s konstrukcí či bez konstrukce.

STROMOŘADÍ

- Liniové výsadby stromů.
- Evidována a zaznačena celková délka.
- Vnitřní složení (jednotlivé stromy a údaje o jejich věku – mladý strom v rozvojové péči, nebo dospělý strom – viz popis „solitérní strom“).

SKLON TERÉNU

Současně byla u každého plošného vegetačního prvku evidována informace o sklonu terénu, ve kterém prvek roste (vazba na náročnost následné udržovací péče a možnost využití různých typů mechanizačních prostředků).

- **Rovina nebo svah do 1:5**
- **Svah do 1:2**
- **Svah přes 1:2**

3. PŘEHLEDOVÉ BILANCE ZASTOUPENÍ VEGETAČNÍCH PRVKŮ (VÝKAZ VÝMĚR)

3.1. SOUHRNNÁ BILANCE PASPORTIZOVANÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ MĚSTA ÚVALY

ZÁKLADNÍ SOUHRN PASPORTU VEŘEJNÉ ZELENĚ MĚSTA ÚVALY (INTRAVILÁN MĚSTA) - SROVNÁNÍ STAVU 2020 a 2016					
Vegetační prvky	jednotka	suma 2020	suma 2016	ROZDÍL (navýšení od 2016)	nárůst v % od 2016
PLOŠNÉ vegetační prvky	m ²	291 399	257 923	33 476	13,0
LINIOVÉ vegetační prvky	m	7 904	6 596	1 308	19,8
BODOVÉ vegetační prvky	ks	2 138	1 259	879	69,8

- Srovnání hlavní bilance pasportu 2016 a 2020 jednoznačně **dokládá velmi významné navýšení ploch zeleně** (resp. výměr, délky i počtu). Výsledné nárůst je dán částečně jak rozrůstáním intravilánu města obecně, tak především proběhlou obnovou a změnou veřejných prostranství a uličních prostorů města v uplynulých 4 letech.

AKTUALIZACE PASPORTU ZELENĚ 2020:

ZÁKLADNÍ SOUHRN PASPORTU ZELENĚ		
Vegetační prvky	jednotka	suma
PLOŠNÉ vegetační prvky	m ²	291 399
LINIOVÉ vegetační prvky	m	7 904
BODOVÉ vegetační prvky	ks	2 138

- Celkem bylo pasportizováno **291 399 m²** plošných vegetačních prvků (tj. více jak **29 ha veřejné zeleně**), více jak **7,9 km** liniových vegetačních prvků a **2 138 ks** bodových vegetačních prvků.
 - Jedná se o veřejně přístupnou zeleň, která je současně v intravilánu města a současně v majetku města Úvaly.

Celková bilance		
-zahrnuty veškeré skupiny pasportizovaných vegetačních prvků		
Vegetační prvek (skupina)	Celková výměra (m ²)	Podíl na výměře (%)
Trávník	148 091	50,8
Skupina stromů	10 118	3,5
Skupina keřů	13 939	4,8
Záhony	3 207	1,1
Nálety, nárosty	20 267	7,0
Ruderální porost	7 600	2,6
Porost dřevin	55 746	19,1
Břehové porosty	28 840	9,9
Předzahrádky	3 590	1,2
Celkem	291 399	100

Celková bilance		
-nezahrnuty ("extenzivní plochy") tj. porosty dřeviny a břehové porosty		
Vegetační prvek (skupina)	Celková výměra (m ²)	Podíl na výměře (%)
Trávník	148 091	71,6
Skupina stromů	10 118	4,9
Skupina keřů	13 939	6,7
Záhony	3 207	1,6
Nálety, nárosty	20 267	9,8
Ruderální porost	7 600	3,7
Předzahrádky	3 590	1,7
Celkem	206 813	100

- Souhrnná bilance základních skupin zeleně (tříděných na tzv. vegetační prvky) ukazuje podíl jednotlivých skupin vegetačních prvků na celkové výměře pasportizovaných vegetačních prvků.
- Bilance dokládá zcela **dominantní podíl travnatých ploch** na celkovém množství zeleně.
 - Trávníky tvoří **148 091 m²** (tj. téměř 15 ha pravidelně kosených a udržovaných ploch).
 - S ohledem na související ekonomiku péče a náročnost této údržby byla provedena ještě bilance vegetačních prvků (viz tabulka vpravo) do které nebyly zahrnuty tzv. „extenzivní“ typy vegetačních prvků, tj. plochy, které mají jiný režim údržby (porosty dřevin a břehové porosty). Tato bilance ukazuje, že **trávníky tvoří téměř 72 % podíl na celkové výměře udržovaných vegetačních prvků města Úvaly**.
 - Tato zjištěná skutečnost velmi souvisí s ekonomikou, managementem i celým **organizačně – technickým zajištěním údržby** veřejné zeleně města Úvaly.
 - Podíl ostatních „běžných“ typů vegetačních prvků (tj. záhony, skupiny stromů, skupiny keřů) na celkové výměře je výrazně nižší.
- Z liniových vegetačních prvků tvoří téměř 5 km stromořadí a více jak **2,5 km stříhané živé ploty** (podrobně viz bilance na dalších stranách).

3.2. PODROBNÁ BILANCE PASPORTIZOVANÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ MĚSTA ÚVALY

Uspořádání	Skupina	Vegetační prvek	Specifikace 1	Specifikace 2	Sklon do 1:5 (m ²)	Sklon do 1:2 (m ²)	Sklon přes 1:2 (m ²)	Plocha celkem (m ²)		
Plošné	TRÁVNÍK	Trávník	parterový		71			71		
		Trávník	parkový		38 117	1 227	235	39 579		
		Trávník	sportovní		15 411			15 411		
		Trávník	luční		69 314	6 858	9 506	85 677		
		Trávník	nestandard		6 483	224	121	6 828		
		Trávník	zatravnovací dlažba		525			525		
	SKUPINA STROMŮ	Skupina stromů listnatá				87			87	
		Skupina stromů jehličnatá				746			746	
		Skupina stromů smíšená				201		53	254	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem trávníku			1 281	400	131	1 812	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem trávníku			4 817	156		4 973	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem trávníku			1 257			1 257	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů listnatých			70	24		94	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů jehličnatých			36			36	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů smíšených			66			66	
		Skupina stromů listnatá	s podrostem keřů stálezelených						0	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů listnatých			283			283	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů jehličnatých			215			215	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů smíšených			20			20	
		Skupina stromů jehličnatá	s podrostem keřů stálezelených			2			2	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů listnatých			162			162	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů jehličnatých						0	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů smíšených			111			111	
		Skupina stromů smíšená	s podrostem keřů stálezelených						0	
		SKUPINA KEŘŮ	Skupina keřů listnatá				5 023	197	679	5 900
			Skupina keřů jehličnatá				773		52	825
	Skupina keřů smíšená					1 732	23		1 754	
	Skupina keřů stálezelená					344		14	358	
	Skupina keřů listnatá		s podrostem trávníku			1 905	165	104	2 175	
	Skupina keřů jehličnatá		s podrostem trávníku			201	17		218	
	Skupina keřů smíšená		s podrostem trávníku			349		7	356	
	Skupina keřů stálezelená		s podrostem trávníku			136			136	
	Skupina keřů listnatá		pudopokryvná			901		115	1 016	
	Skupina keřů jehličnatá		pudopokryvná			173		10	183	
	Skupina keřů smíšená		pudopokryvná			122		24	146	
	Skupina keřů stálezelená		pudopokryvná			561	103	208	872	
	ZÁHON	Záhon	letniček						0	
		Záhon	trvalek			2 956	20	122	3 097	
		Záhon	růží			110			110	
		Záhon	vřesovištní						0	
	OSTATNÍ PLOŠNÉ	Nálety, nárosty				16 556	677	3 034	20 267	
		Ruderální porost				6 752	34	815	7 600	
		Porost dřevin				42 985	490	12 271	55 746	
		Břehové porosty				9 285		19 555	28 840	
		Předzahrádky				3 377	43	170	3 590	
	CELKOVÁ VÝMĚRA PLOŠNÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ (m²):								291 399	

Uspořádání	Skupina	Vegetační prvek	Specifikace 1	Specifikace 2	Délka (m)
Liniové	ŽIVÝ PLOT	Živý plot listnatý	výška do 0,8m		170
		Živý plot listnatý	výška 0,8-1,5 m		512
		Živý plot listnatý	výška 1,5 - 3m		983
		Živý plot jehličnatý	výška do 0,8m		23
		Živý plot jehličnatý	výška 0,8-1,5 m		114
		Živý plot jehličnatý	výška 1,5 - 3m		703
		Živý plot smíšený	výška do 0,8m		
		Živý plot smíšený	výška 0,8-1,5 m		
		Živý plot smíšený	výška 1,5 - 3m		
		Živý plot stálezelený	výška do 0,8m		39
		Živý plot stálezelený	výška 0,8-1,5 m		9
		Živý plot stálezelený	výška 1,5 - 3m		
	POPÍNAVKY	Popínavky			433
STROMOŘADÍ	Stromořadí			4 918	
CELKOVÁ DÉLKA LINIOVÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ (m):					7 904

Uspořádání	Skupina	Vegetační prvek	Specifikace 1	Specifikace 2	Počet (ks)	
Bodové	SOLITERNÍ STROM	Soliterní strom listnatý	rozvojová péče		241	
		Soliterní strom listnatý	dospělý		670	
		Soliterní strom jehličnatý	rozvojová péče		5	
		Soliterní strom jehličnatý	dospělý		222	
	STROM VE ST.	Strom ve stromořadí listnatý	rozvojová péče		106	
		Strom ve stromořadí listnatý	dospělý		454	
	SOLITERNÍ KEŘ	Soliterní keř listnatý			254	
		Soliterní keř jehličnatý			83	
	POPÍNAVKA	Popínavka				
	MOBILNÍ ZELEŇ	Mobilní zeleň krátkodobá			77	
		Mobilní zeleň dlouhodobá			26	
	CELKOVÝ POČET KUSŮ BODOVÝCH VEGETAČNÍCH PRVKŮ (ks):					2 138

4. PŘÍLOHY

- 01: PASPORT VEŘEJNÉ ZELENĚ (INTRAVILÁN MĚSTA) – DIGITÁLNÍ DATA (MAPA A DATABÁZE)